

Thobias

debet etiā xl. diebus p̄ q̄s stat? pe
nitēcie inuit̄ ibidē a ī statu p̄m̄e
et abstinēcie p̄seueraē: qz reuera
illi soli diuinas reuelacōes p̄ci
p̄iūt qui quadragenā p̄m̄e obf̄
uare nouerunt sic ex^m de moyse
habem? qui quadā vice xl diebus
in mōtē cū domino stetit et legē
d̄m̄icā accepit. Ascende ad me in
mōtē et esto ibi xl diebus. Alia āt
sc̄z quō angel? inspiratiu e loqui
tur a quō etiā quedā sūt in lege
et ī scriptura que publice possūt
dicī oīb: alia que secrete sūt di
cēda solū sapiētib: p se patent.
In ea. que sequūt̄ multa de futu
ro iudicō d̄tinēt̄ sed qz nil pot̄
p modū visōis iō nō iuēni qd̄
ad aliqd̄ applicabile iudicaueri

Incipit moralizacio thobie

Quod Thobias de t̄bu
et c̄itate neptali
cū ess̄ iunior et
oēs irēt ad vitu
los aureos ado
rādo? hic sol? fu
giebat cōforcia hoīm et p̄gebat
dominū adorare ad tēplū suū in
ibzlm. Cū vero factus fuisset vir
accepit vxorē de tribu sua et ges
nuit ex ea filiū quē ab infancia
timere deū docuit et abstinē ab
oī peccato et finaliter in captiui
tate positus de cibis gentiliū nō
comedit et cū d̄tribules et amia
ei? passim comederēt ipse vxor
a fili? abstinēbāt. desolatos con
fortās circuibat monita salutis
dādo Cūq; monita salutis suis

captiuis daret esuriētes alebat
mortuis sepulturā p̄bebat. qua
p̄pter in d̄sp̄cū salmanazar re
gis grām inuenit qui ipsū pluri
mū honorauit. a sennacherib v̄o
crudeli tirāno tribulacōes pluri
mas sustinuit a occidi etiā iuss?
fuit **Thobias** q̄ interpretat̄ d̄u
sus in oīb: istis tipū gerit boī se
culais q̄ ad vniūsa pietatis opa
se d̄t̄it. qz licz iste fit īter ydola
tras .i. inē malos sclāres q̄ ydo
la a boues aureos .i. peccā a auz
a argētū p̄ auariā colūt. ipse t̄n
deū colit a diligit tēplū ei? p de
uocō; frequitat a ydolatriā d̄t̄bu
liū .i. vicō; cultū fugit a sp̄nit a
filios suos in t̄iore dei instruit ei
bosq; gētiliū .i. delicias carnales
abhoret et se īmaculatū custo
dit. et dato q̄ q̄ndoq; d̄tingat ip
sū captitatē a tribulacō; incurrē
nō cessat t̄n captios et turbatos
solai idigētib: necia largi mor
tuis sepulturā dare et pietatis o
pera p̄are. Qua p̄pter pro c̄ro
sepe ad hā; prouēit q̄ t̄gū a p̄n
cipū deo faciēte grām et beniuo
lēcā acq̄rit a ecōtra quīq; ad ma
iorē sui probacō; sennacherib .i.
tirānoy malivolēcā a tribulacō
nē iurrit. Multe ei tribulacōes
iustoy sūt sic et isti dem̄ fuit īfra
ca. xij p̄ āgelū. qz accept? erat d̄o
necē fuit vt tēptacō p̄baret te.

Quod quadam die thobi
as fatigatus de sepul
tis occisorū quos per
p̄lateas minime iugulatos inue

mēs abscondebatur. et nocte contra
mandatū regis sepeliebat. propter
quod interfici iussus fuerat. iuxta
pietē obdormiuit. accidit
quod ex modo irūdinū sterora cali-
da super oculos eius caderēt. et
ipsū penitus exacerēt. Qui pla-
ga cecitatis percussus non ē ira-
cūdia motus sed magis per paci-
entiā ad grāy actōez puectus. **I**
sta allega exemplariter quod iustus
tribulacōibz nec fortuitis seu in-
fortunatis casibus nō dicitur turba-
ri sed potius quicquid sibi accidat dicitur
in dei iusticiā reducere et se iuste
pati dicere et patienter cū grāy ac-
cōe oīa sustinere ex. **J**ob quod dice-
bat. Dñs dedit dominus abstulit.
Nō tristabit iustū quicquid ei ac-
ciderit. sicut dicitur puer. xij. **S**e-
pe etiā accidit quod iustus ultra vo-
luntatē tirānōrū opa mīe exequetur.
dicēs ipsi sennacherib. i. ipsi ti-
rāno illud actu. v. **O**bedire deo
optz magis quā hoībz. Et tamen
talīs vt cōiter cūius et facilius
infortunijs flagellatur. Quē ei
dñs diligit corripit. et quasi pater in fi-
lio sic dicit sapiēs in eo delcāt. p.
uer. xxx. **D**el dicit quod thobias ē
hō quod quāz adūtēs ad pietes. id ē
ad mūdi negocia se deflectit quāz
in delicijs et prosperitatibz delcāt
et dormit. **V**rūdo vero dyabolus
qui more prudimū in aē. i. in su-
pbia pacif hō hoc vidēs sterco-
radiuicārū in oculis cordis ei?
p. cupiaz picit et sic visū spūa-
lis visiois seu discreōis et sapie-

nec non lumē dīne grē sibi tollit
et eū p auariciā exacerat et perū-
tit. ita quod in illis quod ad deū et ad
salutē ptinet ipsū totaliter cecū
reddit. **U**nde tales qui iuxta pai-
etē terrenarū possessionū p aua-
riciā exacerantur vidēt posse dice-
re illud ysa. lix. **P**alpauit quasi cecū
ad paietē et quasi sine oculis attrec-
tauit? **I**lle ei quod fatigat? ad sepul-
turas dormicionē accepit. i. ille
quod in bonis opibz difficultatē et
lassitudinē delcābiliū quirit et ab
huius bonis et pijs opibz cessat
et quiescit talis dico cecitatem via-
orū iaurrit. et lumē grē pdit. quod
tamē nullatē? pdidit si infati-
gabiliter in bonis opibz vigilas-
set. **N**ō optet igitur in bonis opi-
bz fatigari nec p malā oplacēti-
ā dormire aut in vicijs et i. pspe-
ris delcāri. **P**ria ad tess. v. **N**ō
dormiam? sic ceteri sed vigilemus
et sobrii simus

Thobias vt s̄ inter ydo-
latras dñm querebat et bo-
nis opibz deo insitebat.
qui postquam filium habuit execa-
tus ē filius vero eius associato
sibi raphaele angelo in rages ci-
tate medorū p recuperandis decē
argenti talentis descendit. vbi sa-
rā filiā ragueles quod sciz. vii. viros
habuerat. quos tamē de omni noie
asmodeus occiderat in vxorē as-
sūpsit et eā a deo mis ptate libe-
rauit. et eā in domū pris cecū cū
maḡ sba secū duxit quē cecū as-
sociās reuertētem precessit. **I**lle

Thobias.

etiā piscē qui eū deuorare volue-
rat occidit et cū felle ei? prēm cē-
cū ad cōsiliū angeli finaliter illu-
minauit sicut oīa illa apparēt in
fra vi. xi. et xij. ca. Et hic beda p
thobiā allego rīcē pplm iudeorū
intelligit qui in pncipio sol? deū
coluit et amauit et inter gētiles
et ydolatrias solus fide et bonis
opib? deo fuiuūt **Amos iij.** Tā-
tūmō vō cognouit ex oīb? genti-
b? dom? isrl? Verūtū iste postq̄
filiū suū. i. xpm de isrl? h^m carne
natū pdurit aut genuit p infi-
delitatē ex cecatus est in qntū scz
fidē xpi recipere recusauit **Sara** ve-
ro q̄ in rages medoy habitabat
.i. gentilitas que in mūdo vaga-
bat? cui? viros et doctores et ma-
gistros p infidelitatē et ydolatri-
am dyabolus occiderat ab ipso
iuniorē thobia et angelo secū iū-
cto. i. ab illo xpo cū angelo. i. cū
dei filio copulato fuit liberata et
in domo thobie cecū. i. in eccliam
loco ex cecati iudaici populi sub-
stituta Canti. viij. **Ap̄bendam**
te et ducam in domum matris
mee et cubiculū genitricis mee.
id ē sinagoge **Sic** igit? factū est
q̄ piscis. i. dyabol? qui in flūme
passionis ipsū thobiā iuuenem
.i. xpm deuorare voluit ab ipso
victus extitit **Fuit** etiā p ipsū e-
uiscerat? et aptus inq̄tū sui cor-
dis malicias hoīb? reuelauit et
fel sue malicie in scripturis repo-
suit ad illūmacōz legencū et lo-
cauit et quicq̄d de cozpe ei? .i. de

mēbris ipsi? scz de peccātib? cū tē-
do accepit. igne caritatis assauit
et sale sapie cōdiuit. et ad vsus
pprios t̄huauit **Finaliter** tū pē
ei? cecū. i. pplūs iudaicus p ip-
sū illūmabit? in fine scz tpm qn
totus israhel salu? erit **¶** Vel dic
q̄ septē viti sare sūt septē sacra-
mēta xl vij. dona spūs scī cēssa-
aīe xpiane. que pauldubio dya-
bolus sibi p peccm subtrahit et eā
viduā et miserā delinq̄t. Verūtū
p? q̄ orōib? et fletib? se vult da-
re. solet sibi thobias iuniorē idest
xpc ip̄e pseuerāt p grāz iūgē qm
dyabol? nō poterit separe **¶** Ma-
trimoniū em̄ v̄tutū cū aīa nō p-
seuerat. n̄ fletus et orō p̄cedant.
Tūc vō pseuerāt vix accipit cū
lacrimis suis statū suū spargit et
cū porōz depositū suū deo dmittit
¶ **T**hobias pē q̄ dudū ga-
belo sangneo suo egētī
x. argētī talenta mutuo
dederat filiū suū vna cū angelo
quē ductorē sibi dederat in rages
citatē medoy misit. q̄ i via despō-
savit sibi sarā c? maiti vij. fuerāt
a dyabolo interfecti **¶** Piscē q̄ ip-
sū deuorare voluerat interfecit et
exenterauit. et de vtre ei? medi-
cinale mēbrū extraxit: demomū
qd̄ maritos vxoris sue occiderat
angel? in deserto ligauit: patriaz
recupauit: canē p̄ris secū sociū
habuit et rediēs vxorē in domū
p̄ris duxit **¶** Recte videt? q̄ iste
thobias p̄t significāe deū prēm
fili? at ei? vna cū āgelo xpm dei

Thobias.

filium figt in quo angelus et hō
diuinitas et humanitas sociat
Nec ē in cōueniens cū s^m scōrū
doctrinā xps inq̄tū ad suas du
as naturas i ysaac et in ariete fi
gurat. vtz gen. xxij. Gabel? cō
sanguineus thobie figt genus
hūanū qd de genere thobie idē
de genē patri⁹ dicit p eo q ad
filitudinē ē creatū qd etiā egenū
et mops fuit p̄p̄ ade peccatū fuit
de paradiso captiatū et dono imor
talitatis nudatum ḡt̄ijs et v̄tuti
bus spoliatū sic quādo apparuit
in adā et eua quādo p̄ peccatū
agnouert se eē nudos. sic dicit
Gen. tercio Decē talēta fignt de
cē leḡ mādata isti gabelo. i. hu
mano generi p subleuāda pau
perie mutuata sarabō gētilitatē
figt cē viros. i. cē poplōs alino
de? .i. ydolatria p̄mebat piscis
figt dyabolū v̄ter figt infernū
fel amarū et medicāle qd ex m̄
extractū est figt scōrū patz col
legiū. **I**sta fuit veritas q thobias
deus p̄ q a p̄ncipio p mo
ysen gabelo. i. hūano gni idigē
ti et paupi tradiderat decē talēta
argēti. i. decē leḡ mandata thobias
minore filiū suū cū ductore
angelo. i. xpm deū et hoiez fili
ū ei? b̄ndictū in rages medozū.
.i. i mundū destinait. et canē. i.
p̄dicatores eidē adiūxit q in illo
itinē sarā. i. eccāz de gentilitatibz
iue b̄ditario debitā despōsavit
piscē dyabolū q i torrēte passio
nis deuorare crediderat. et ob h̄

moztē et passionē ei? parauēat
et pstravit et supavit et de v̄tre
ei? .i. de inferno fel amarū et me
dicinale. i. scōs prēs q in amari
tudine lāguebāt extraxit. p. ta
lēta. i. x. mādatoz exēcūoz. et
opa ab gabelo. i. ab hūano ge
nē reportauit. et vxozē assump
tā. i. eccāz in domū patris sui in
paradisū pduxit et hoc ē qd dicit
aplūs ad gal. q̄rto **Q** misit de?
filiū suū uatū de muliē fecū sub
lege vt eos q sb̄ lege erāt **H**ic
bē? q thobias volēs daē ducto
rē filio suo iuenit quēdā angelū
suū noie raphaelē q sub hūana
spē latitabat. **I**nuēit igit eū q̄si
quēdā iuuenē splēdidū et tāq̄p
cētū et q̄si patū ad ābulād **H**u
ic i² filiū suū omisit q ipsū in iti
nē cōduxit vxozē sibi acēpit. et
cū maḡ sua sba ipsū ditauit de
cē talēta argēti cōcipavit piscē q
ipz vorare voluerat ipsū supae fe
cit **S**ic reuēa sup oīa kmī cura
dz eē thobie sciozi .i. plato sup
oī q filio suo subditoz pplō de
bō ductore. i. de bono curato vel
rōē pvideat et q bo^m platū sibi
assigt et p̄ficiat q i via b? mūdi
ipz custodiat atqz regat ille ed
ā dz q̄rē sibi et p̄ficē aliquē āge
lū latētē sub hoievt aliquē viz
scm et āgelicū scitatē tū suā oc
cultatē sub hūan beīg et dī effigi
e qz q̄aiqz alijs p̄ficiat i platū i vi
ta āgelic? .i. hūa? i cōsuacōe beīg
eē tēt **D**ñ de bono rōē d² mala
chie. secundo. **Q** ipse angelus

dñi ē. sicut apo. pmo dicit. **S**eptē
inquit stelle. angeli sunt septem
ecclyay. Ille igitur dicitur inueniri iu-
uenis p fortitudinē vīrosam
splendidus p mūdiciā grōsam:
stās p cōstāciā vītuosam: p̄cinctus
p diligēciā curiosam: patus ad
ābulādū p obediēciā studiosam
dicitur raphael. i. medicus p fru-
ctuosam sapiēciā. vt sic de tali ā-
gelo dicat illud apo. xiiij. **V**idi ā-
gelū dei fortē. **I**gitur ille p̄ q̄ au-
rā. ducatū. p̄latuā et officū sup
istū filiū. i. sup subditos accepit
ille p̄culdubio debet eos vna cū
cane. i. vna cū bonis p̄dicatoibz
regē et adducere. x. talēta argēti. i.
de cō mādāta sibi dicitur recuperare: sa-
rā vxorē. i. diuinā grā. dicitur sibi cō-
iūgē et diuicias vītuū sibi debet
cū ea p̄curare: piscē. i. carnē do-
cere apprehendē cōsiderare. et sic p
dñs faciet ad prēm suū deū letā-
ter cū vxore sua et diuicijs. i. cū
diuina grā et vītutibz reueniē. ita
q̄ tūc poterit prēm suū supiorē
illūmare. i. spūali leticia recreare
q̄ sicut dicit p̄. xv. gloria p̄ris ē
filius sapiēs. **N**ō breuiter de tali
angelo poterit dñs dicē illud ex
odi xxij. **E**cce ego mitto angelū
meū qui p̄cedet te et custodiet in
via. **V**el si vis p thobiā semi-
orē intellige deū: p angelū p̄la-
tū et p miorē subdiū p̄lū sic ē
Quoniam angelus thobiā iuni-
orem adduceret dicitur q̄
circa tigris fluiū prima
mansione manerēt. **V**olēs igitur

iuuenis pedes suos lauaē in flu-
uiū et ecce piscis imamis exiit
ad deuorādū eū. **Q**uo timēte in-
uadi dicit angelus ad eū. **A**ppre-
bende branciā ei? et trabe eū ad
te. **P**iscē igitur in ficū traxit et sta-
tim palpitare cepit. et ex mādā-
to angeli piscem exenterauit. fel-
cor et iecur reposuit et seruauit
cetera vō assauit et saluū et pro-
viaticū custodiuit. **A**ngel? vō si-
bi dixit q̄ fum? cordis illius pi-
scis sup carbonēs positi oīa deō
mior grā ab hoīe fugat. fel vō
ocul? cec? et albugiōb? ipositū ip-
sos illūiat. **Q**uāuis videat? sa-
tis mirabile q̄ res corpalis agat
ī spū et q̄ fum? piscis fugat dia-
bolū vel q̄ son? cithare faciat re-
cedē spū imūdū sic ē positū est
p̄mo **ēgū** xvi. q̄ tū ad moralia
tēdīm? de disputādo sup h? mōi-
nō aurē? **I**gitur dico q̄ iste piscis
p̄t peccm figre vel ecā carnē flux-
ibile atq̄ mollē qd scz sub aq̄ mū-
dane p̄speritatis et voluptatis
abscondit? vbi thobie. i. cūcū-
q̄ hoī infidiat? vt scz ipsū p culpā
et penā absorbeat et p̄det. **p̄.**
xxij. **I**nfidiat? in vijs q̄si latro:
et q̄s incautos vidēt interficiet.
Ista ē g° vītas q̄ quīq̄ hō acci-
pit māsiōnē suā sup tigris fluiū
q̄ interpretat? sagitta. p eo q̄ sic
sagitta velocit? currit. i. in mūdi
fluxibilitate q̄ cito depit atq̄ flu-
it et ī aq̄ voluptatis et p̄sperita-
tis vult rēcreari q̄ sibi p̄ma fa-
cie spēt et itēdat abluī et mūdari

Thobias.

statim tamen adest piscis iste scz
peccm̄ vel temptacio supbie. lux-
urie vel auaricie uel ecia ip̄a caro
q̄ sibi insidiat ipsūq; attrahē et
deuorāe fatagit et molit. h̄ reue-
ra ad osiliū testamētū scz xp̄i vel
boni p̄dicatoris ipse dz istū pis-
cē scz peccatū vel carnē vel temp-
taōez p̄ cōsideraōez ap̄hēdere.
et ad siccitatem abstinentie et pe-
nitentie trahē et ipsū dz exētera-
re. i. q̄lis fit et quid infra ip̄z est
respicere et vidē. **Qd̄** p̄ cō si fe-
cerit in ipso tria repit. vnde cō-
tra viciōrū infirmitatē remedia
multa sumet. Inueniet eī q̄ i ip-
so ē cor iecur et fel. i. van? amor
et flā delēciō. et finaliter iueiet
q̄ est ibi fel. i. amara desolacō et
dampnacō. **Igit̄** si iecur. i. peccā
delēciō cū carbonibz desolatori-
is. i. cū cōsideracōe ignis inferna-
lis iūgit̄ fiet q̄ fumus ille cōpū-
ctionis et mēorie exm̄ puenēs
dēones et dēonū temptacōes fu-
gabit. **Unctura** vero fellis cogita-
cō. i. t̄ioe amaritudis albuginē
cañlitis de oculo mētis curabit.
Nichil eī p̄ficiat magis cōtra vici-
a et dēonia q̄ cogitaē q̄m falsa
sūt carnis et peccā oblcāmēta. et
q̄ dura et fellea subsequūt̄ tor-
menta. **Fel** igit̄. i. cōsideracōem a-
maritudis eterne dz hō in oai-
lis patris sui. i. intellāis ap̄ponē
vt sic possit eū p̄ grāz illustrare.
dicēs illd̄ **Jē. ix.** Ecce potabo eos
zē. **Vel** dic si vis q̄ iste piscis
ē diabol? q̄ p̄ cō illis q̄ in fluuē

religiois deuociōis vel cōpūcti-
ōis se balneāt et in tigrī. i. sagitta
diuini tioris et otricōis se mun-
dificant et ibidē affectuū pedes
lauāt insidiat et q̄ p̄ peccatū ip-
sos si p̄t deuorat et p̄datur. **Sed**
reuera hō dz ip̄m viriliter p̄ bo-
na opa iuadē et ipsū p̄ cōsideraci-
ōne exenterādo et apiēdo qd̄ i rē-
tre et in corde suo beāt discernē
et p̄ certo ibi inueiet cor. i. mali-
ciā: iecur qd̄ amare cogit. i. dele-
ctaciōis fallaciā. vel ecia fel qd̄
ē amarū. i. p̄uā itēcōis neq̄ciā et
future dāpnacōis amarā agusti-
ā. **Que** p̄ certo si bñ cogitauerit
et carbones ignis eteri in fumiq;
lacrimaz et obscuritatē tēbray q̄ i
iferno sūt adhibueit sibi ad spū-
alē cecitatē tollēdā et ad dēonū
effugādū q̄ plurimū p̄ficiet et
valebūt. **Allega** vt s̄. **Vel** dic q̄
thobias iste ē xp̄s piscis v̄o dy-
abol? h̄ de hoc vide s̄. ca. v. **Vel**
dic q̄ iste piscis imam? h̄gt̄ dītē
magnum vsurariū et tirānū q̄ i flu-
uio m̄daē p̄speritatis vsat̄ et ibi
dē t̄q̄ in p̄pa domūcula morat̄.
Eze. xxix. Ecce ego ad te dracorē
Igit̄ si cōtigit q̄ thobias. i. ali-
qs paup̄ ap̄p̄iquz ad istū flu-
uū. i. ad p̄speritatis statū vel ad
alicui? dītis domū vel locū statū
cū tales pisces. i. tirāni vsurarij
et dītes ipsū velle ditai vel se vel-
le iūz se lotari vel edificari vidēt
sibi imēdiatē detrahūt et iūdēt.
et eū deuorāe. et exactionibz im-
pugnare festinant. ita q̄ ipsos

pellat ad angelū. i. ad dñm clama-
re et extra eos auxiliū implorāe
**Dñe inquit inuadit me Job xx-
iiij.** Mē vulneratorū clamabūt
Periculōsū est igit talibz appro-
pināre et eoz habitacōibz et eo-
rū domibz et possessionibz vicī-
nare: qz fluiū mūdane p̄sp̄erita-
tis solū sibi volūt appropriare
et iō solēt oēs vicinos et socios
ipugnae. nec paciūt aliquē quē
ipediē valēt pedes suos lauae. i.
recreacōz; aliquā obtinē Vident
em̄ dicē illud **eze. xi.** Nob̄ data
ē terra in possessionē. **Jhobias**
igit. i. paup̄ ab āgelo. i. a deo cō-
sulit qz istū piscē. i. istū diuitē p̄
cōsideracōez app̄hendat et qz ipsū
de fluiū mūdane p̄sp̄eritatis p̄
cōsideracōez extrahat. et ad ficū
.i. ad mortis austeritatē et steri-
litate ymaginādo deducat **Hoc**
est dictu qz statū vite eiz cō-
fecturū et statum mortis sue cito
successurū cogitet et attēdat. et
sic p̄ certo ipsū cogitare poterit
palpitantē. i. dubiū miserū et ti-
mentē. Unde d̄ diuitibz d̄z sapie
v. qz ipsi turbabūt timore horri-
bili. dicētes intra se. p̄māz agen-
tes et p̄ angustia spūs gemētes
Cōsiliū etiā ē qz paup̄ qui videt
gloriā iniquozū ipsos p̄ cōsidera-
cionē exenteret. hoc ē qz quales
sūt interi? cōsideret. vt scz nō glo-
riā suā exteriorē sed iniquitatē i-
teriorē cogitet atqz spectet. quia
scz tūc videt qz illi qui sūt terribi-
les quo ad mūdū sūt abhoiabi

les quo ad deū. **Iux̄ illud luce x
vi.** Qd̄ hoibz altū ē: abhoiatio
ē apud deū. **Talē cōsideracōz vi-**
brē dauid in ps̄ vbi de p̄sp̄erita-
te maloz sic dicat Ecce ipsi pecca-
tores in seculo obtinuerūt diuidi-
as ac̄ Et dixi. ergo sine cā iustifi-
cami cor meū ac̄ Donec intrē scū-
ariū dei et intelligā i nouissimis
eoz. **Vel si vis dic qz thobias**
iste ē deus quē p̄ certo piscis im-
manis. i. aliq̄s mal? diues in p̄-
sona pauperū et religiosoz deuo-
rat et eū in mēbris suis fatigat
et infestat. **S; p̄ cō deus talē de**
fluiū prosperitatis ad ficitatē
mortis extrahit et eū exenterat et
prostermit et sup carbonēs infer-
ni affat et oburit. et de v̄tre eiz
.i. de suis intrinsecis et abditis
medicinas pauperz scz diuidias
quas diu absconderat extrahit:
et de hijs cecos. i. iopes quqz il-
lūiat inq̄tū de auaroz sb̄ijs ip-
fos p̄ mortē taliū cōsolat et dis-
tat: carnesqz. i. tyales sb̄as isto-
rūqz officia et b̄nficia q̄ tenebat
sibi et āgelo ēhuat inq̄tū i p̄sōā
paup̄m se nutriti p̄dicat. **Ps̄aie**
xxviiij. **Reficite lassū: et ecce hoc**
meū refrigeriū **Impios et tiran-**
nos tollit de medio vt saltē p̄
eoz mortē de corū d̄cijs iustos
alat. et vt eoz bō q̄ auae aggre-
gauerat p̄ plurimos distribuāt
et distiguat vt pt; ad lrāz de cle-
ricis tenētibz pl̄a b̄nficia et aua-
ris habētibz pluēs d̄cias qz scz
p̄ mortē eoz. pluēs ditātur et

Tobias.

bñficiat et thobias et angelus .i.
paupes et iusti vel ipse ds i pso
na paupm multiplicat recreant
Igit dicit sapie .x. **Q** iusti tulerunt
spolia ipioru. **E**t pu .xiiij. di
cit **Q** reseruat iusto sba pccoy
Unde iob .xx. dicit de malo diu
te q affliges nudauit paupes do
mu rapuit et reedificauit ea. nec
e faciatu ventris eius **E**ducat e
grediens de vagina sua: vadet et
remient sup eu horribiles. et de
uorabit eu ignis q no succedet
et de eode dicit ibide q diuicias
qs deuorauit euomet. 2c.

Hic dicit q cu sara filia
raguelis septem viros ha
buis et eos dyabolus
occidit. tobias ipsam ducere ti
muit. tamen ad angeli filiu ip
sam duxit. nec eu dyabolus no
cuit seu lesit. **N**am ad consiliu age
li iecur piscis mortui sup carbo
nes posuit. et odore fumi eius
deones fugauit **Q**ue raphael ac
cipiens i desertu superioris egip
ti religauit. **T**ande vero in timore
dei vxore instruens et ad orem i
uitans cu ipsa tribus diebus orem
vacauit. et sic intras ad puella
in dei benedictione sine noamento
ea suscepit. **S**icut ei angelus si
bi dixerat. de omni solu sup illos
ptate habebat. q sic equus et mul
sine timore dei cu suis vxoribus hi
tat et q in actu coniugali nihil p
ter delectationem amat. **I**sta exem
plariter ad hanc pnt allegari co
tra libidinosos q sciz sicut bruta

sine dei timore sola delectationem que
runt. qz pro certo tales p spum
fornicationis pcut in quantum ea
a cu ppis vxoribus fornicationem
omittunt. **I**usti vero cu dei timore et
bona intentione et ordine debet con
iugium celebrare et sic non hnt deomi
u. i. spuz luxurie formidare et po
tissime si piscis mortui iecur. i. si
xpi morientis morem sup carbo
nes feruentis caritatis p considera
tionem voluerit adhibere. **D**icit igit
bonus coniux vxori sue illud qd is
te dixit h filij scoy su? et no pos
su? coniugi sic getes q ignorat de
u. **N**el dic q vxor nra e bñfici
u vel eccam nob data qz qcuqzisti
vxori brutaliter et solu ppter
lucru et delectationem tpale coniugi
fiet eide p pmoctionem coniugate nec
e q a dyabolo spualiter et tpa
liter pimat. **I**lle vero q tale vxo
re accipit non vt pfit h vt pfit.
no vt libidi et voluptatibus vacet
h vt cu timore diuino et ordi et di
uine laudi se applicet. a deone no
ledit h sanus et incolumis spu
aliter reperit et cu vxore huius p
le bono opm iocundat et diuicijs
tpalibus et spualibus prosperat. **P**s
Vxor tua sic vitis abundans etc.

Hic habet q raguel p fare
p q thobias filia sua i
vxore accepit et ad ea i
trauerat. timuit ne forte sibi sic
alij accidit h e ne forte a deo
suffocatus fuisset fecit de nocte i do
mo sua foueam facere vt ipz possit
re condare. et sicut alios sepelire

disposuerat: h̄ ipsū sanū ēpetiēs
 in laudes dei p̄erat et exultat.
 et duas vaccas et quatuor arie-
 tes occidens nupcias p̄pat et in-
 staurat **Thobias** igit̄ āgelū ad
 gabelū mittit. qui pecuniā recu-
 pat et ipsū ad nupcias adducit
Candē v̄o raguel medietatē bo-
 noꝝ suozū filie tradidit: et sic cū
 magna substācia thobiā cōiugē
 secū duxit Qui p̄cedens felle pi-
 scis oculos p̄ris illūmauit. et ca-
 dēte albugine q̄i membrana oui
 visū recupat et vidēs filiū suū.
 dñm bñdixit **Ista** exponūt q̄
 dam allegorice. Dicūt em̄ q̄ ra-
 guel ē p̄plūs gētilis. cui? filiā. i.
 ip̄āz gētilitatē seu gētiliū cōmuni-
 tatē thobias. i. xp̄c in vxorē dux-
 it in quātū ip̄āz ad fidē duertēs
 de ea eccl̄az suā fecit. h̄ r̄uera ī p̄n-
 cipio ille raguel sc̄z gētilis p̄plūs
 dubitauit et timuit ne forte ille
 ess̄ ver? maritus et ne forte mū-
 dū decipiēdo fuiss̄ a demōe moꝝ-
 tuus vel op̄ssus. qua p̄pter ip̄-
 sū sepelire disposuit in q̄tū in p̄-
 sona tirānoꝝ nomē xp̄i et ei? fidē
 op̄mere et tollere festinauit. h̄
 finaliter cātū galloꝝ. i. doctrina
 p̄dicatoꝝū instante ipsū verū ec-
 clehie maitū virū sc̄m et legitimū
 reppit et cognouit. et tūc nupci-
 as vere et firme fidei statuit et in-
 ducit. in quibz p̄alidubio vac-
 cas et arietes. i. martires et cōfel-
 sores de p̄lō suo p̄pat et expoit
Cōstat at̄ q̄ de p̄lō gētili duer-
 so multi ī p̄mitia eccl̄ia moē vac-

carū a grū dominicū coluerūt et
 tandē p̄ martiriū obierūt. **Mul-**
 ti arietes et p̄lati et duces ī eccl̄ia
 fuerūt qui mortē p̄ dño subieēt
Tūc in nupcijs thobie et saē. i.
 xp̄i et eccl̄ie de sc̄ipsis encēmū p̄-
 buerūt **Matth. xxij** Tauri mei
 et altilia mea occisa sūt et oia pa-
 ta sūt venite ad nupcias. i. ad fi-
 dē xp̄i **Gabel?** p̄ angelū adduci-
 tur: qz sc̄z ad fidē xp̄i cotidie no-
 uus p̄plūs p̄ p̄dicatores angeli-
 cos aggregat **Sara** em̄. i. gētili-
 tas cū magna substācia thobie
 tradit: qz etiā de gētibz cū diuis-
 cijs diuersarū sc̄iaz ad fidē ven-
 ēs. dño desp̄os̄at **Et** finaliter ta-
 mē iste thobias sc̄z xp̄c p̄rēz suū
 cēcū. i. p̄plū iudaycū excecātū p̄
 fidē illūmat in q̄tū in fine tēpis
 lumē sue fidei seruat. qz tūc exul-
 tādō clamabit et dicet **Ecce** video
 thobiā filiū meū. qñ albugo in
 fidelitatis de oculis ei? ceciderit et
 qñ se errasse fatebit et cognoscat
 et qñ se media etate illūmatū ad-
 uertet dicēs illud iob. ix. **Cū** cē-
 cus essem: mō video **Albugo** ei
 p̄prie cecitatē populi iudaycī
 figt qui se albū et iustū credit et
 estimat. **Et** ista eciam cecitas et
 albugo quasi mēbrana oui esse
 dicat̄ p̄ eo q̄ adhuc xp̄m tam-
 q̄ de ouo nasciturū expectat. h̄
 tūc talis albugo de oculo sue mē-
 tis cadet quando xp̄m iam venis-
 se cognoscens se errasse p̄cipiet.
Vnde secunda ad corinthios ter-
 cio. **Velamen** est expositum sup

cor eorum. Cum autē auerſi fue-
runt auferetur velamē. **H**ic po-
tes ſubdere exēplariter quō an-
gelus elēofinā orōem et ieiuniū
cōmēdat et quō ex hoc pmeruit
thobias q̄ a deo tēptaret et oſo-
laēt. Vide ca. xij. Nichil videt̄
in alijs capitulis h̄ lib̄ figurale
Ināpit mo alia^o biſtoie iudith

Nabugodōzor rex
aſſiriorū cum con-
tra arphaxat egē
medozum victori-
am obtinuiſſi. ele-
uaſū ē cor eius et omnē terram
voluit ſibi ſubdere. Nam nō ſuf-
fedt ſibi regnū medozū acqui-
uiſſe quinimmo nūcios ſuos ad
libanū ſicialiam ſiriam et dama-
ſcum vſq; in iheruſalē miſit vt
tributa ſibi ſoluerent et vt eum
in regem recipēt per nuncios ī-
pauit. Et quia omnes vno aio
contradixērūt ei et remiſerūt nun-
cios vacuos et ſine hōre abiēſt
indignatus ipſos p̄ potentiam
opp̄mere et ſubiugare voluit. **I**-
deo holofernē p̄ncipē milicie cū
exercitū infinito contra regionē
ocadētis miſit et omnē terrā ſibi
ſubiugari mandauit. Qui man-
datis eius obtēperās multas cū-
tates et terras ofregit multoſq;
ipſū voluntarie recipiētes in do-
minum in deditōne tēp̄pit. Ter-
ras que prius mādata nabugo-
donozor cōtēperāt. p̄ violentiā
eius impio ſubiugauit. **I**ſta
poſſunt applicai cōtra ābidōſos

et preſūptuoſos. Ille em̄ nabu-
godonozor qui interptat̄ ſedēs
in anguſtia p̄ſūptuoſos et ābidō-
ſos ſigt̄ q̄ p̄ ſollicitudinē ſemp
anguſtiāt vt ad ſtatū altiorē p̄-
moueāt. Tre. p̄o. Sed et in an-
guſtia dn̄a gentiū. i. ābidō cōtra
arphaxat. i. facit aliqd̄ ſc̄m no-
tabile p̄pter qd̄ regnū medozū
.i. aliquā dignitatē obtinet et ac-
q̄rit. nō ſufficiat ſibi q̄ rex ſit aſſi-
riorū et q̄ efficiat̄ rex medozū. i.
nō ſufficiat ſibi dignitatē quā ab
ātiq̄ habuit vel quam de nouo
acq̄ſiuit q̄nimo ad altiora accē-
dit et ad altas dignitates et offi-
cia ambire et ea vſurpare molit̄.
Qd potiffime fit quādo videt̄ a-
liqd̄ beneficiū vel dignitatē va-
care. qz ſci; tūc magis ſolent ad
dignitatē aſpirare. **T**ercio regū
p̄o. **A**domas autē fili; agit̄ ele-
uabat̄ dicēs Ego regō. Quid
igit̄ fit. **P**ro cōto iſti tūc quādo
vidēt elcōq; inſtare ſolent nunci-
os p̄locutores et p̄ſeucas ſuos
mittē et nūc ad vnū nūc ad ali-
ū diſcurrē multa et magna pro-
mittē vt ad regnādū ſup ipſos
et ad p̄latūā vel officiū obtinen-
dū ipſos valeant inclinaē dicē-
tes cū abſolōe illd̄ ſc̄do. reḡ xv.
Quis me cōſtituat iudicē ſuper
terrā vt ad me veniāt oēs vt iu-
ſte iudicē. Sed reuera iuſto dei
iudicio fit q̄ omēs vno animo
contradiant ei et nuncios pro-
locutores. et ſuos ſecretos repu-
diant et contempnunt. et q̄ in